

Gazeta este de două ori, adică: Mercuri și Sâmbătă, Fiecare odată pe săptămână, adică: Mercuri. Prețurile sunt pe 1 an 10 f.; pe diurnitate a 5 f. m. c. înaltru Monarchiei.

GAZETA

Pentru țeri străine 7 f. pe 1 sem., și pe anulu întregu 14 f. Se prenumera la toate poste c. r., cum și la toti cu noacuti nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

FRANSSILVANIA.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiosa.

Nr. 23,921 ex 1856

ПЪБЛИКЪЧІЕНЕА.

Prin această se aduce din de obște aminte, cămkъ асѳі тіпері дндатораді а міліта, карі да рекрѳтарѳа чеа маі деапрѳе дѳрескѳ а фі скрѳіті де дндтарѳа днд слѳжѳа остѳшѳскѳ пе лѳнгѳ депѳереа тапоѳі, сѳ ші факѳ о асѳѳѳлѳ де дндтіндаре дндскрѳіѳ аѳ прін граѳѳ, днд копглѳскѳре кѳ прѳскрѳіптеле кѳпріпѳе сѳѳ Nr. 27 ші 137 дін вѳлетінѳлѳ гѳѳѳрнѳлѳі прѳвінчіало дін а. 1856 сепчіѳнеа I., де оіѳрѳѳ, дндкѳ днд декѳрскѳлѳ ачѳстѳі лѳѳе а лѳі Оптомѳре, да дерѳѳторіа де прѳѳѳрѳ сѳѳѳрѳдінарѳѳ, кѳѳе да дін конѳрѳѳ, нѳмаі шіѳші ѳѳрѳѳ аѳѳа сѳші дндѳѳѳѳѳ, дѳѳѳ о дндтіндаре фѳѳѳѳѳ маі тѳрѳіѳіѳ нѳ с'арѳѳ маі нѳѳѳа лѳа днд вѳгарѳе де сѳамѳѳ.

Cibitș, днд 15. Оптомѳре 1856.

Дѳла прѳсідіѳлѳ гѳѳѳрнѳѳѳнѳѳлѳі ч. р. дін Арѳѳѳѳлѳѳ.

Maiestatea Sa c. r. apostolica cu resoluțiune din 28. Sept. a. c. a binevoitu a denumi de profesoru pentru specialitatea istoriei Austriei la academi'a de drepturi c. r. din Sibiu pe candidatulu de profesura Ferdinand Zieglaeuer nobilu de Blumenthal.

Maiestatea Sa c. r. apostolica cu preanalta decisiune din 5. Oct. a. c. a binevoitu a aproba sistemisarea unui directoru conducatoriu pentru nou'a organizare a institutulu de construirea pluteloru pe Muresiu și a transportulu de sare in Ardealu, cu rangu și provenientie-le unui consiliariu de finantie, și a da acesta statiune capitanulu de portu alu societatei plutirei pe Dunere, Anton Steinhauer.

Ministrulu de justitia a datu postulu vacantu de secretariu la c. r. tribunalu din Deesiu adjunctulu preturei din Reteagu, Leone Csupercovics.

Partea Neoficiosa.

TRANSILVANIA.

Brasiovu. „Oest. Schulbote“ ne aduce o fapta frumoasa esceptuata prin intieleptele indemnuri a le meritatulu consiliariu scolariu și Abate Dr. Carolu Fesztl. Comuna din Clusiu facundusi onorea bineventa pe D. consiliariu, nu amană a cere indata ajutoriulu Dsale spre a infintia o cathedra de limb'a germana pentru Clusiu. D. consiliariu coaduna și comuna spre scopulu acesta și resultatulu amicalilei adresari catra ea fu, ca intr'unu momentu se subscrisera 1200 f. m. c. spre scopulu acesta, și o multime de comersanti și au datu consentulu, ca voru sprijini acesta intreprindere de lipsa cu tota energia. —

BANATU.

In 1. Octobre 1856. *)

Fapta e cumplita. Episcopi'a noastră din Banatu e infintiata, e

*) Fiindca se publică in NNrii trecuti decursulu instalatiunei, vomu publica din acesta corespond. numai cele ce nu ne prea fura cunoscutu din cele precese. —

asediata. Episcopulu nostru e instalatu și in loculu seu asediatu. Episcopia acesta, de lungu timpu sperata, asceptata, exista astadi in fapta. Spiritele incordate se afla acum indestulate. Romanii bine-simțitori dau astadi lauda și marire atotuputinteli, ca prin preanalt'a gratia și parintesca amore a in. nostru monarchu s'a restauratu archiepiscopi'a intrerupta de 144. —

O intimplare dintre cele mai maretie, nu numai in istori'a nostra n. ci și in cea universala. Si in adeveru romanii și sciupretiniu fapta asta maretia, aratandusi bucuri'a, multiamirea și sentimentele cele mai ferbinti la intimplarea acesta. Eu am fostu de facia, am vediatu, am auditu și am simțitu și insumu. Am vediatu și simțitu intr'unu modu in catu nu potu se deseriu.

Romani din tote partile Banatulu și parte din Transilvani'a și Ungari'a saltau de bucuria și de mandria. Pentru ei serbarea dileloru 19., 20. și 21. Sept. n. a fostu o serbatore culminanta. Si in fapta pentru cine din noi se nu fie fostu? Lacrimi de bucuria vedeamu versandu pe mai multi romani cari cu inim'a strensa și cu uimire se uitau la archipastorimea nostra ca la nisce parinti adeverati, dolci de cari erau pene acuma lipsiti. —

Insa indesiertu me incercu eu se deseriu sentimentele; pen'a mea e cu multu mai slaba de catu adeverulu. Din alta parte credu era ca fiacare romanu și pote inchipui și insusi descrie sentimentele acele. Eu dara me contenescu a descrie numai faptele intimplate in susu numitele dile. Ma se incepemu dela inceputu.

In 26. Aug. n. fara de a fi cineva incunosciintiatu a sositu M. Sa eppulu in Fabricu la casa parochiei — in diu'a aceea au inceputu M. Sa a face cuvenitele cercetari la tote demnitatile din Temisióra incependu dela Escel. Sa gubernatorele conte Coronini, cari toti i-au intorsu visitele. A dou'a di dupa ascultat'a sant'a liturgia, fiindu serbatorea adormirei precuratei Vergure Maria, fu impresuratu M. Sa de poporulu romanu timisioreanu fara distingere de confesiune, cari din totu adenculu inimei n'au intrelasatu ași face reverinti'a esprimandusi bucuria, cumca l'au pututu saluta. M. Sa Dn. eppu deschilinitu leau multiamitu pentru aceea observata propensiune a iubirei.

Intru aceeași di a plecatu M. Sa catra Strigoniu spre a fi de facia la santirea Basilicei primatiale, unde petrecandu ore cateva dile earasi s'a intorsu la Temisióra in 4. Sept. in midiloculu nostru, unde ocupanduse cu felurite lucruri parte oficiose, parte private, in 11. plecà catra Lugosiu la loculu destinat. Dela Temisióra fu petrecutu, insocitu de Archidiaconulu Fabriculu D. Maximu, de mai multi fii sulletesci romani fara deschilinare de religiune, dandule semnu de bucuria prin tragerea clopoteloru la besericele cele doue romane, ad. la cea unita și neunita, precum și la cea catolica. Intr'o indepartare de cetate M. Sa luandusi diu'a buna dela cei ce 'lu petrăceau și dandule binecuventarea cea archiereesca, si-a continuatu calatori'a. — Ajungandu in Belinti, unde au schimbatu caii, l'au asteptatu calaretii romani in costumu natiunalu, in decursulu drumulu se adausera mai multi și fu petrecutu, pene la Costei, unde in capulu podulu era porta de onore, ulitiele asternute cu ierba, pe de laturi frundiariu. Aici fu intimpinatu M. Sa de deputatiunea Lugosiuulu, apoi paroculu localu Ilie Paulescu, imbracatu in ornamentele besericesci 'lu cuprinse cu o cuventare insemnata, aratandu starea romaniloru, — și l'au salutatatu ca pre celu dinteiu episcopu, de acea petrecutu de numerosulu poporu alu numitei comunitati se duse M. Sa la capela gr. cat. unde fiindusi rugatiunea statu in midiloculu poporulu, și ca unu adeveratu apostolu al lui Christu incepù: „Dar voe si pace dela Domnulu“ scl. Dupa aceea fu salutatatu de unu scolariu in limb'a germana și de altulu in cea romana, de aci fu M. S. eppulu petrecutu la casa parochiala, unde dede parochulu unu daru insemnatu spre implinirea lipseloru scolei. (Va urma.)

Че съ атинце де пої, пої кредемъ къ астъ неатърнаре административъ есте кзпоскзтъ атътъ дн привіреа фіекъреїа дн дозъ провинціи, кътъ ши дн привіреа Търчіеї.

Попоръле ромъне ши молдаве, деші знїте дн а лоръ дн-чепътъ, де зече секъле, аъ форматъ націоналітѣдї дн парте, корпзрі деосевїте, депрїнсе а фї деспърїтѣ администрате, авъндѣ фіекаре знѣ шефѣ, а сале леѣї, днтръзнѣ кзвътѣ а са націоналітате осевїтѣ. Оаре знїреа п'ар фї о днкълкаре ачестѣї принципїѣ, оре еа п'ар фаче съ пердѣ ачестѣ емълаѣїе, прекъм амѣ зїче фрѣдескъ, каре о'ар да алтеїа? Нѣ е де дндоеїл къ, зна дн Ппате днкорпоратъ къ алта, ва траѣе къ бзпъ самъ тоате фолоселе, де каре еа пълъ амѣ се вкзъра прїп а еї іпстїтѣїе партїкъларъ ши націоналѣ.

Рълѣ каре сѣферъ днкъ локзїторїї ачесторѣ дозъ провинціи, съ цїне де кзвсѣ неатърпате де а лоръ администраѣїе деспърїтѣ, де неегалїтатеа (непотрївіреа) кондїціилорѣ класелорѣ сочїетѣїї, дїпса знїї администраѣїї дрепте ши непъртїнїторѣ ши кѣтева алте днпреїзърїї полїтїче сѣнт ачеле, каре аъ днтръзїетѣ пропъшіреа моралѣ ши материалѣ а ачесторѣ дозъ църї. Къ тотъ астъ старе а лкърїлорѣ каре требъе а се реведѣї ши а днмъпѣтѣїї, амъеле Ппате аъ авътѣ пълъ амѣ о десволтаре фоарте днсемпатъ дн а лоръ кондїѣїе сочїалѣ. Гречїа, цѣрѣ неатърпатъ ши релатївѣ маї пѣтернїкъ декътѣ фіекаре дн Ппате, пълъ амѣ п'аъ пѣтѣтѣ се ажзпгъ ла градълѣ ферїчїреї, де каре фіекаре дн еле астѣї се вкзъръ сѣв а еї деосевїтѣ администраѣїе.

Сервіа, есте знѣ есемпль фърте ведератѣ. — Еа аре пзмаї жътѣтате дн днпорареа Църїї ромънештї, ши дозъ треїмї дн днпорареа Молдовеї, ши къ а еї леѣї, еа вїазъ ферїчїтѣ ши пачнїкъ, авъндѣ дн фрзптеа са знѣ гъвернѣ пѣтернїкъ ши націоналѣ.

Цѣра ромънскъ ши Молдова днлокзїте къ леѣїзїрі каре, ар дндестъла интереселе деосевїтелорѣ класе а знѣї гъвернѣ, ка към амѣ зїче патриархалѣ, ар фї фіекаре дн еле атътѣ де ферїче ка наѣїле каре сѣнт мїчї ка сочїетѣїї, дар пѣтернїче прїп позїѣїа че ле дѣ дрептълѣ пѣзлїкѣ ши каре маї алесѣ трѣескъ сѣв еїїда скзтїторѣ а знѣї статѣ маре.

Дрептъ ачееа, пої кредемъ къ резнїреа амъелорѣ Прїнцїпате пѣ есте кондїѣїа темелнїкъ а ферїчїреї лоръ ши о невоїе адевъратъ пентрѣ еле. Прекъм амѣ зїсѣ, се кзвїне а кзъта айреа їоворълѣ релелорѣ каре еле сѣферъ, ши прїп алте мїжлоче а фаче съ сѣче ачеле каре деплїнѣ ар префаче о старе а лкърїлорѣ де секълї днфїїпдате, каре ар лнѣїезї легътърїле че ле леагъ къ Търчіа ши сѣнт пѣтереа імперїалѣї, прекъм ши ферїчїреа ачесторѣ дозъ провинціи.

Дѣкъ пѣтерїле амїче ши алїате, ворѣ черчета вїне астъ квестїе къ ачелѣ спїрїтѣ пѣтръпъторїѣ ши вїневоїторїѣ, кареле леаѣ кондѣсѣ дн квестїа Оріентълѣї, атъчї ка ши пої еле ворѣ ведеа къ резнїреа а дозъ провинціи, пѣ пзмаї къ днфѣїошѣзъ вр'знѣ фолосѣ нїчї пентрѣ інтересълѣ імперїалѣї, нїчї пентрѣ ачелѣ алѣ Молде-Ромънлорѣ, че еа аре се продъкъ не дндемъпърї пентрѣ амъе пърїї, ши прїп зрмаре днвълзїрї пентрѣ Еуропа дн цепеналѣ.

Де ар фї а се зрїї дн Ппате о арміе каре съ фїе ка о авангардїе а арміеї імперїалѣї, оре пѣ с'ар пѣтеа комбїна о знїре де сїстемѣ мїлїтарѣ, кареле прїп аранжаменте че с'ар фаче, с'ар пзпе дн дїспозїѣїа апъръреї комъне а імперїалѣї? Прїнцїпїалѣ знїї днцелецѣрї асѣпра сїстемълѣї де апъраре цепеналѣ, фїїндѣ превъзътѣ ши статорнїчїтѣ прїп актълѣ конгресълѣї де Парїсѣ, по̀те фї аплїкатѣ не о базъ маї днїнсѣ ши маї конформѣ къ дорїнда де а фаче о пѣгере апъръторѣ пентрѣ Търчіа еуропеанѣ.

Де асемене, сїстемълѣ знїреї де ватъ, де поште, ши де телеграфѣ, лесне съ по̀те статорнїчї, фъръ ка съ фїе пентрѣ ачѣста невое а днтрѣвїнда о префачере тоталѣ дн реѣїнълѣ гъверnementалѣ а дозъ провинціи.

Трактатълѣ дн 30. Марѣї аъ статорнїчїтѣ, пентрѣ реформа че аре а съ днтродъче дн Ппате, прїнцїпїалѣ де а консѣтѣї дорїпцеле амъелорѣ по̀поре. Днпалта Шортъ, аъ днцелесѣ ши днцелеце астѣї къ прїп ачестѣ стїпълаѣїе, пѣ сѣїпцелеце декътѣ о ревісіе а регълементелорѣ органїче, адїкъ: днмъпѣтѣїреа інстїтѣїїлорѣ ачесторѣ дозъ църї, днтръзнѣ модѣ а фаче гъвернърїле лорѣ статорнїче ши пѣтернїче, ши администраѣїїле лорѣ дрепте ши регълате. А консѣтѣїї вотърїле амъелорѣ църї асѣпра реѣїнълѣї гъвернълѣї лорѣ, ши прїп зрмаре асѣпра рапортелорѣ лорѣ къ імперїѣ акърѣїа дї сѣнт васале, ар фї тотѣ атъта ка ши а статорнїчї знѣї прїнцїпїѣ, знѣї днчепътѣ, каре дзїпъ пѣререа поастрѣ, п'ар фї конформѣ къ їдеїле пѣстрѣтоаре а пѣтерїлорѣ марї еуропене.

Гъвернълѣ Селтанълѣї, къ пѣрере де рѣѣ vedé o desbinar de opinii днтре дъпсълѣї ши знїї дн аї сѣї алїаѣї, дар днкредїнѣїндѣсе дн а лорѣ кзѣетѣ дрептъ ши лоїалѣ, ши воїндѣ съ деї днкъ о провъ де а са консїдераѣїе пентрѣ дъпшії, елѣ пѣ воеште съ дее знѣ рефъзѣ пѣзлїкѣ дн астъ квестїе прїп Ферманълѣї де конкїемареа Дїванърїлорѣ ад хок, къ а кърѣїа проїектѣ, не днделетнїчїмѣ амѣ ши каре песте пзїїнѣ воїмѣ днпъртѣші репрезентанѣїлорѣ сѣвскрїїторїї а трактатълѣї цепеналѣ. Де не амѣ сѣнтемѣ днкредїнѣїї къ кабїнетълѣї де... (пзтеле кабїнетълѣїї апреѣїндѣ къ тотѣ дрептълѣї астъ провъ де днкредере а днпалте Порѣї, пѣ се ва рефъза прїп а лѣї конлѣккре, де а кѣпъта знѣ ресълатѣ конформѣ къ дорїпцеле ши пзтемѣ зїче, къ дрептърїлѣ по̀стре? Чееа че маї алесѣ воїмѣ, ши ачѣа десїре каре маї алесѣ еїї стърѣї не лнѣгъ гъвернълѣї де... есте а сѣїнне астъ квестїе, каре пре де анроне се атинѣ де интереселе ши де дрептърїле кърїїї імперїале, пѣ ла о кїзъїре пѣзлїкѣ де адънърїї, каре днкъ пѣ сѣнт депрїнсе ла ачесте марї десваторїї полїтїче, че ла черчетареа серїосѣ а пѣтерїлорѣ, ши де а хотърж квестїа маї днпїнте де а кѣдеа еа дн donnia патїмїлорѣ де ажзпсѣ търъзрате ачесторѣ дозъ моноре, кареле прїп а лорѣ крештере сочїалѣ, ар пѣтеа префѣра зтопїї*) маї шѣлѣ де кътѣ реалїтатеа. —

Веїї днпъртѣшії ачестѣ депешъ Домнълѣї, ши де ва череї веїї да ши копїе. 19. (31.) Ізліе 1856. (Gazeta de Moldavia.)

БЪЛЕТІНЪЛЪ ОФИЦІАЛЪ.

№. 7167. 1856. D O Ж Ъ N I R E.

Дн зрма днпалтелорѣ ши днлѣцателорѣ прескрїерї се провѣкъ къ ачѣста серїосѣ тоїї контрївѣнѣїї, ка се дѣкъ атътѣ ресѣпцеле контрївѣнѣїїеї кътѣ ши контрївѣнѣїнеа кзрентѣ ч. р. де не апълѣ ачѣста тотъ ла администраѣїа кассеї четъдене пълъ дн фїнеа лнпїї ачѣстеїа къ атъта маї вѣртосѣ, къче днпъ декърѣереа тїмпълѣї ачѣствїа фъръ ресълатѣї ва зрма скотереа еї къ есекъѣїнне ши зълоїїре фъръ крѣдаре.

Брашовѣ, дн 24. Септембре 1856. (2—3) МАѢІСТРАТЪЛЪ.

ДНШТІНЦАРЕ

О адеѣере днпъ гзстѣ де дїване гата ши сказне къ перїнї дела 12 пълъ ла 80 фр. т. к. се аѣлѣ де вжзаре ла сѣптскрїсълѣ, дн strada сѣкълорѣ №. 525. Іоан Веїнгард, тапетарїѣ. (1—2)

ДНШТІНЦАРЕ.

Грѣїїна де по̀ме де тотѣ фелїлѣ че се аѣлѣ дн Скеїѣ пе Валеа Охлѣї сѣв №. 1492; алта дн Фронгълѣї Відрїгонълѣї №. 1445, 1452 ши 1455 се аѣлѣ де вжзаре дн тълъїї лїберѣ. Дорїторїї де а ле кзмиъра съ се адресѣзе ла Дн. парохѣ де не Тоѣїле Воїна Нїтїш, ла крѣчеа кнїтанълѣї. Брашовѣ, дн 1. Октомбре 1856.

*) Се зїче дн цепеналѣї де планълѣї знѣї гъвернѣїїмаѣїнарѣ, (вїсатѣ) дн каре тоате ар фї регълате пентрѣ ферїчїреа комънѣ.

Кзрсрїїле ла вврѣс дн 23. Октомбре к. н. стаѣ ашеа :

Аѣїо ла галвїнї днпърѣтештї	97/4
„ „ арїїнтѣ	107
Днпърѣмътълѣї 1854	106 1/4
„ чѣлх націоналѣ дн ан. 1854	83 1/16
Овлїгациїле металїче векї де 5 %	81 3/8
Днпърѣмътълѣї де 4 1/2 % дела 1852	—
„ де 4% detto	—
Сорїїїле дела 1839	—
Акѣїїїле вапкълѣї	1068

Аѣїо дн Брашовѣ дн 23. Октомбре п. : Азрълѣї (галвїнїї) 4 ф. 58 кр. тн. Арїїнтълѣї 6%